

A gép forog, az alkotó pihen, avagy a mesterséges intelligencia hatása a személyes adatok védelméhez való jogra

Dr. Necz Dániel LL.M.
CMS Budapest

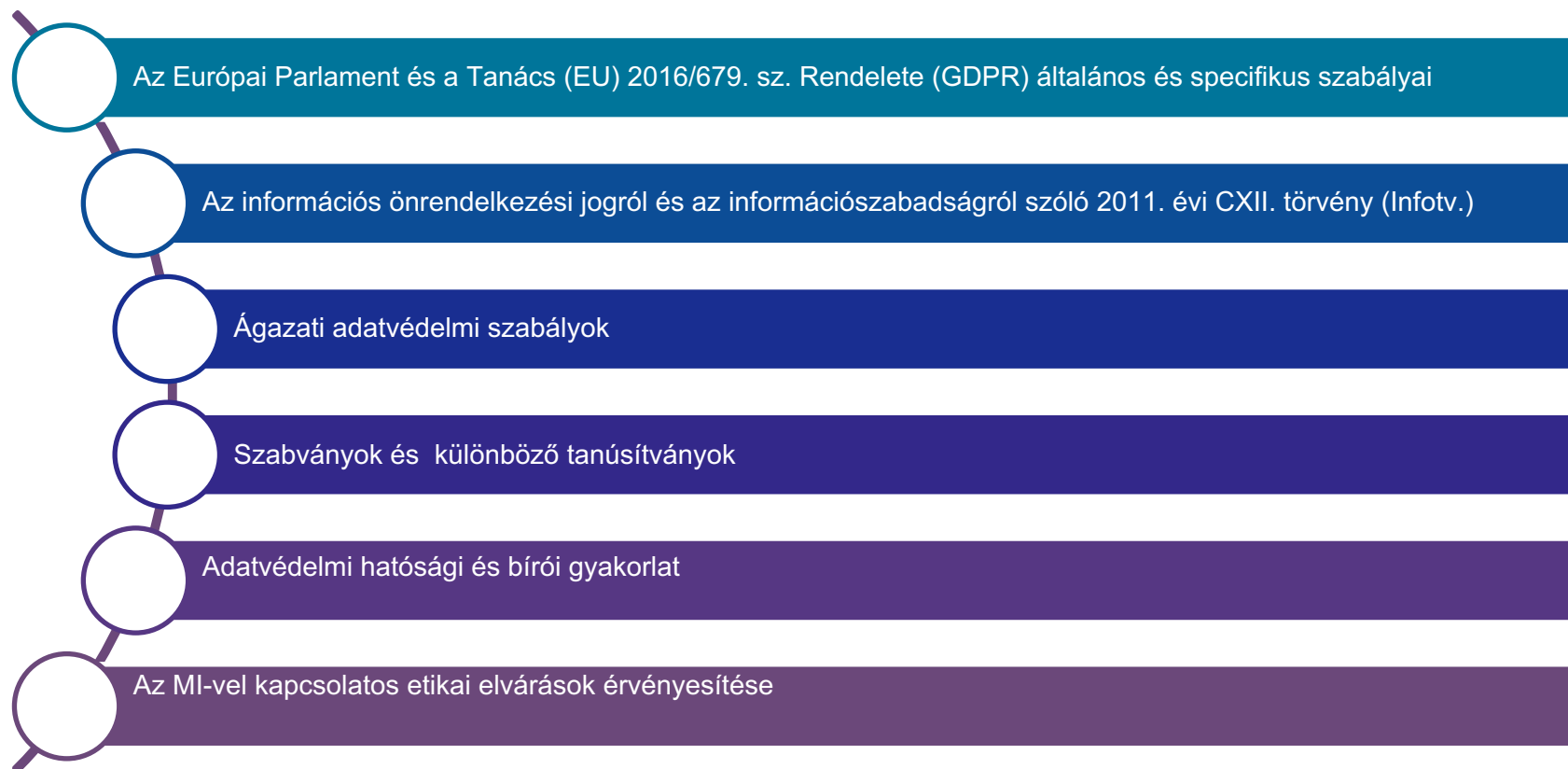
A mesterséges intelligencia általi adatkezelés sajátosságai I.

Etikai alapvetés

- A mesterséges intelligencia és az emberi intelligencia viszonya
- Asimov szabályai
- Turing-teszt
- Az EU Megbízható Mesterséges Intelligenciával kapcsolatos Irányelvei – a megbízható MI alapvető feltételei
 - az emberi autonómia tisztelete;
 - az esetleges károkozás megakadályozása;
 - a tisztesség;
 - az áttekinthetőség.

A mesterséges intelligencia általi adatkezelés sajátosságai II.

A technológia adatvédelmi megközelítése

Az MI által érintett adatkör

- Személyes adat: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ.
- Nem személyes adatok
 - Szervezeti adatok (pl. egy szervezet neve, székhelye);
 - Statisztikai adatok (például: átlagban hányan látogatnak egy helyiséget évente);
 - Eszközökre, környezetre vonatkozó adatok (pl. időjárási adatok).
- Sajátos szabályok az elhunyt személyek adataira, a hozzátartozók jogainak garantálása.
- Kevert adatbázisok.

Az MI általi adatkezelés megtervezése

- Az adatkezelés szükségességének felmérése. Például: tesztadatok, nem személyes adatok nem elegendők-e?
- A személyes adatok és az érintetti kör meghatározása
- Az adatkezelés célja (például: chatbot alkalmazás, online hitelbírálat)
- Az adatkezelés jogalapja
 - Az érintettek hozzájárulása (pl. kutatásokban való részvétel)
 - Az érintettel kötött szerződés (eddig nem jellemző)
 - Jogi kötelezettség teljesítése (eddig nem jellemző)
 - Közérdekű adatkezelés (pl. bűnüldözési rendszerek és egyes kormányzati szolgáltatások)
 - Jogos érdeken alapuló adatkezelés (pl. vagyonvédelmi, bűnüldözési rendszerek)
- Az adatkezelés időtartamának meghatározása (meddig van szükség a személyes adatra?)

Az MI általi adatkezelés transzparenciája I.

- Adatkezelési tájékoztató elkészítése és nyilvánosságra hozatala
- Az adatkezelési műveletek ismertetése
- Az érintett által értett formában, nyelvezettel és módon, figyelemmel az érintettek csoportjaira (pl. betegek, fogyatékosok, gyermekek eltérő tájékoztatást igényelhetnek)
- Az adatkezelési tájékoztató formája (papíralapú/elektronikus/szóbeli vagy ezek együttesen)
- Automatizált döntéshozatal, valamint profilalkotás esetén az alkalmazott logikára, az adatkezelés jelentőségére, érintettre vonatkozó következményekkel kapcsolatos információ

Az MI általi adatkezelés transzparenciája II.

A hozzájárulás fogalma:

Hozzájárulás: Önkéntes, konkrét és megfelelő tájékoztatáson alapul, egyértelmű nyilatkozat vagy cselekedet. Például: négyzet bejelölése, technikai beállítás végrehajtása.

Érvénytelen: a felek között **egyértelműen egyenlőtlen a viszony vagy ha szerződéskötés/szolgáltatás igénybevételének feltétele.**

Nem önkéntes: ha nem tesz lehetővé **külön-külön hozzájárulást.**

A hozzájárulás visszavonása:

Az érintett jogosult a hozzájárulását **bármikor visszavonni.**

A hozzájárulás visszavonása **nem érinti** a hozzájáruláson alapuló, a visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét. A hozzájárulás megadása előtt az érintettet erről **tájékoztatni** kell. A hozzájárulás visszavonását ugyanolyan **egyszerű módon** kell lehetővé tenni, mint annak megadását.

Adatvédelmi jogok és jogorvoslati lehetőségek

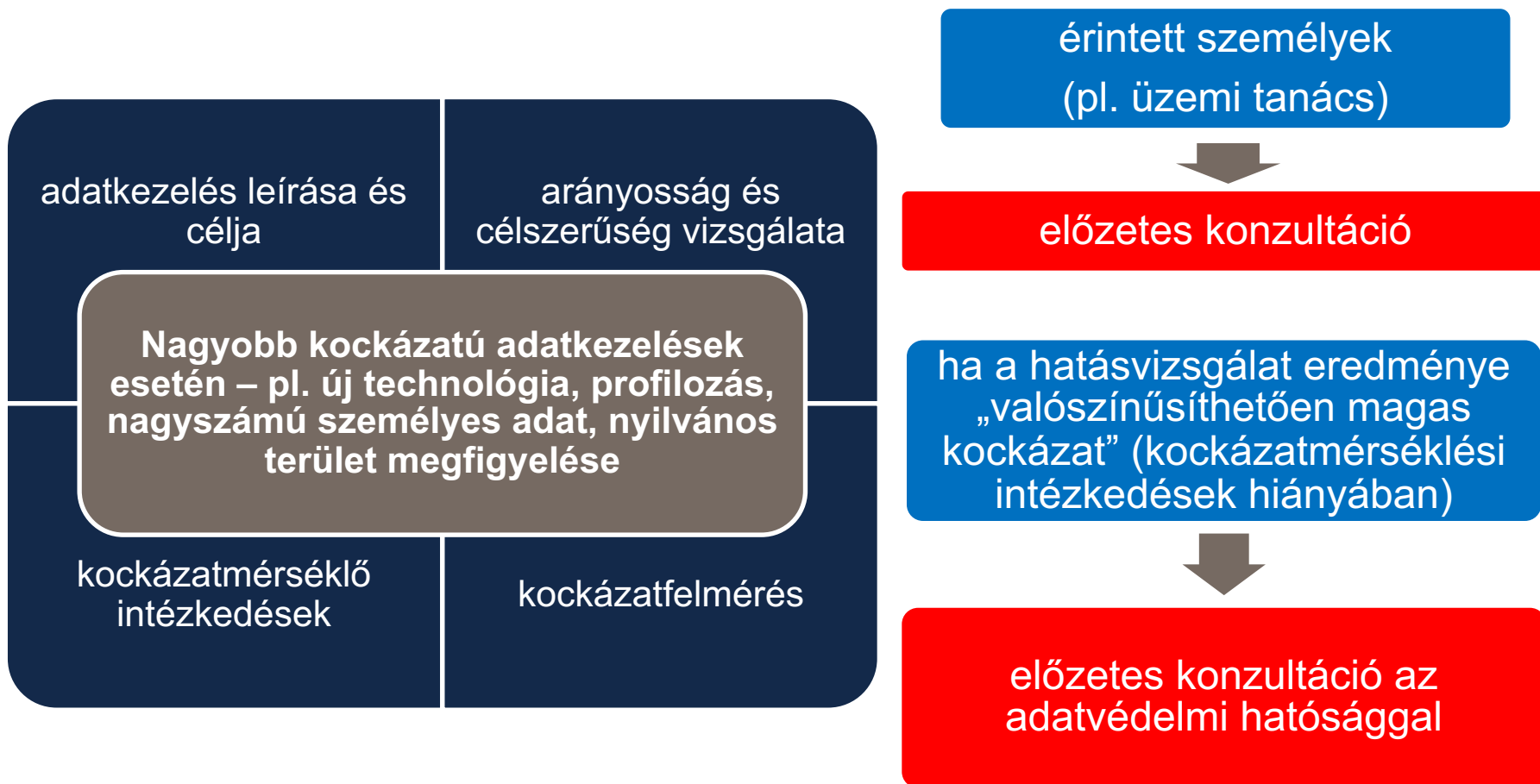
Adatbiztonsági intézkedések és incidenskezelés I.

- Szervezési és technikai intézkedések megválasztása (például: álnevesítés, különböző titkosítási megoldások)
- Informatikai rendszerek és eszközök, programok, adatbázisok védelme
- Adatbiztonsági szabályzat, IT biztonsági szabályok lefektetése

Adatbiztonsági intézkedések és incidenskezelés II.

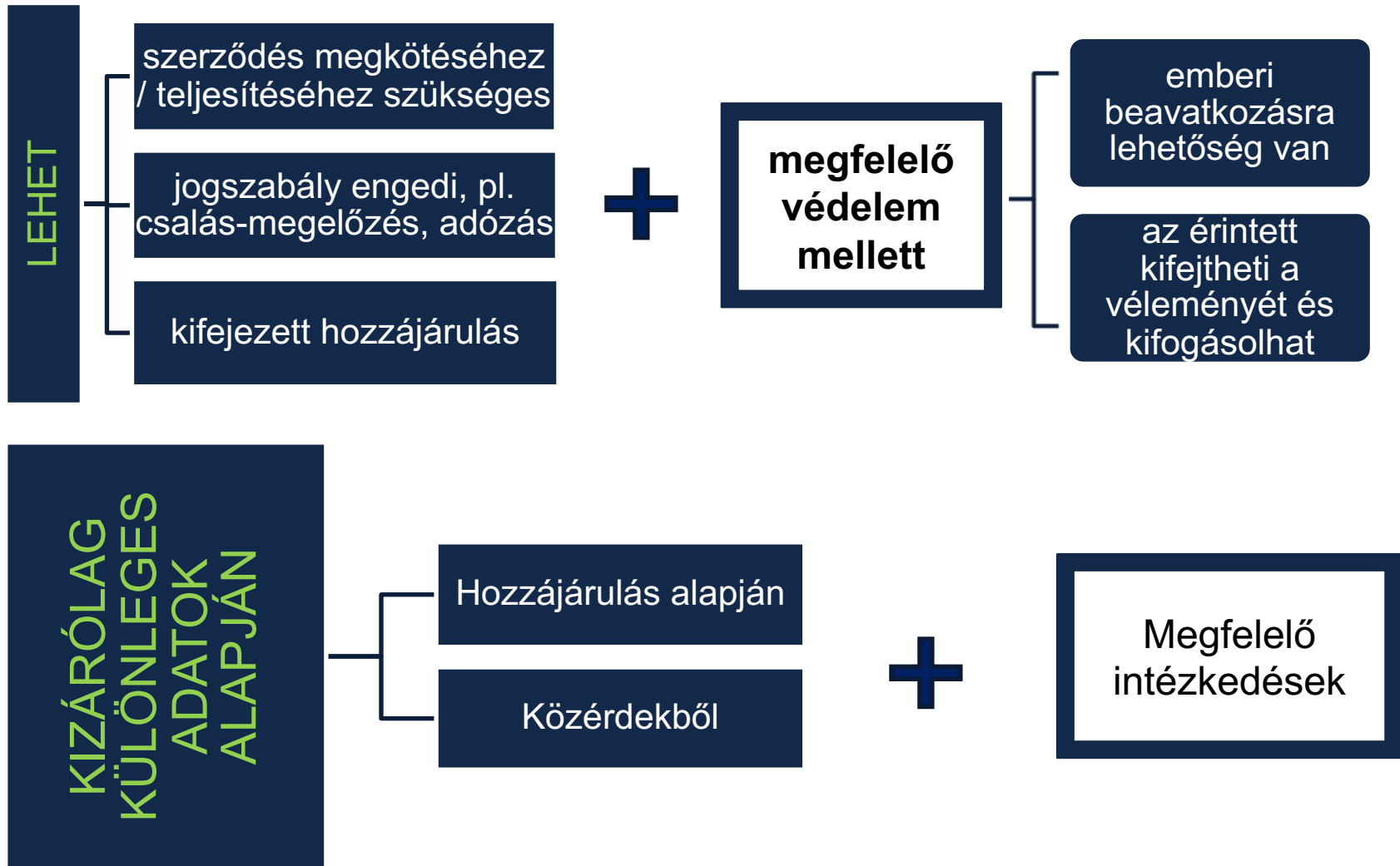
- Adatvédelmi incidens: a biztonság olyan sérülése, amely a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítését, elvesztését, megváltoztatását, jogosulatlan közlését vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférést eredményezi (például: illetéktelen személyek általi hozzáférés, hacker támadás)
- Adatvédelmi incidens hatósági bejelentése (kivéve, ha valószínűsíthetően nem jár kockázattal az érintettekre nézve)
- Az érintettek tájékoztatása (valószínűsíthetően magas kockázatú incidens esetén)
- Bizonyos esetekben elhagyható az érintettek tájékoztatása (pl. az adatok értelmezhetetlenek a jogosulatlan személyek számára)
- Incidenskezelési belső szabályzat készítése, értesítendő/eljáró személyek, feladatkörök kijelölése

Adatvédelmi hatásvizsgálat (DPIA)

adatvédelmi hatásvizsgálat minta kidolgozása, és belső eljárás termék/szolgáltatás bevezetésére, cseréjére, továbbfejlesztésére + üzleti titkok védelme mellett

Automatizált döntéshozatal, profilalkotás

Tanulságok

- Az adatkezelési műveletek kezdetektől való tudatos megtervezése
- Az MI általi adatkezelés átláthatóvá tétele, a megoldás bemutatása
- Megfelelő adatbiztonsági szint biztosítása
- Megfelelő incidenskezelési gyakorlat kialakítása
- Az érintettek jogainak garantálása
- Adatvédelmi hatásvizsgálat elvégzése
- Oktatások/tréningek tartása az eljáró személyzetnek
- A technológia és az adatkezelés folyamatos felülvizsgálata

VÉGSZÓ

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Necz Dániel LL.M.

adatvédelmi szakértő

T +36 1 505 4906

E daniel.necz@cms-cmno.com